

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2023/016 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 2D onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 23 februari 2023 een klaagschrift, eveneens gedateerd op 23 februari 2023, van de heer mr. XXXX, advocaat van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klacht richt zich volgens het klaagschrift tegen de beslissing van 17 februari 2023 om aan klager verplichte behandeling te verlenen in de vorm van het beperken van zijn recht op bewegingsvrijheid in en rondom de accommodatie door middel van het opleggen van een open kamerprogramma.

De klachtencommissie ontving op 6 maart 2023 een verweerschrift, eveneens gedateerd op 6 maart 2023, van mevrouw dr. XXXX, klinisch neuropsycholoog en zorgverantwoordelijke, hierna te noemen verweerster.

Verweerster heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 9 maart 2023. Klager was ter zitting niet aanwezig, maar heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn advocaat de heer mr. XXXX, kantoorhoudende te Rotterdam. Verweerster was wel ter zitting aanwezig, bijgestaan door mevrouw XXXX.

Bovengenoemde personen, alsmede de leden van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de beslissing van 17 februari 2023 om aan klager verplichte behandeling te verlenen in de vorm van het beperken van zijn recht op bewegingsvrijheid in en rondom de accommodatie door middel van het opleggen van een open kamerprogramma.

3. De feiten

Klager is opgenomen op afdeling Volte 2D, onderdeel van De Woenselse Poort, in het kader van de opgelegde bijzondere voorwaarde in verband met een voorwaardelijke gevangenisstraf.

Op 17 februari 2023 heeft de zorgverantwoordelijke besloten om aan klager verplichte behandeling te verlenen in de vorm van het beperken van zijn recht op bewegingsvrijheid in en rondom de accommodatie door middel van het opleggen van een open kamerprogramma.

De zorgverantwoordelijke van klager heeft op 17 februari 2023 aan klager een brief gezonden waarin zij laat weten dat zij op 17 februari 2023 heeft besloten om klager verplichte behandeling te verlenen, wat de motivering is van deze beslissing en hoe de beslissing is voorbereid.

De geneesheer-directeur heeft per brief van 17 februari 2023 aan klager laten weten dat de zorgverantwoordelijke heeft besloten om hem verplichte behandeling te verlenen op basis van de voor klager geldende titel (bijzondere voorwaarden bij een voorwaardelijke veroordeling). In de brief wordt klager gewezen op zijn recht om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie en op de mogelijkheid om zich voor advies en bijstand te laten bijstaan door de

patiëntenvertrouwenspersoon. Familieleden, en voor de continuïteit van zorg essentiële naasten, kunnen voor advies en bijstand contact opnemen met de onafhankelijke familievertrouwenspersoon.

4. Standpunt van klager

Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat hij zich vanaf de opname begin februari 2023 steeds heeft ingezet om mee te werken aan de behandeling en zich aan de behandelvoorwaarden heeft gehouden. Hij heeft zich wel verzet tegen de medicatie, omdat hij van mening is dat die geen zin heeft. Met de medicatie is hij uiteindelijk ook gestopt.

Kort na de opname van klager op De Woenselse Poort bleek isolatie nodig vanwege een COVID-besmetting. Daardoor kon hij niet aan het behandelprogramma deelnemen. De direct daarop gevolgde beperking in de vorm van een kamerprogramma, valt hem daardoor zwaar en vindt hij disproportioneel.

Klager geeft verder aan dat hij vanwege zijn autismespectrumstoornis moeilijk kan omgaan met beperkingen waardoor hij als het ware opeens 'vanuit het niets kan doorschieten naar factor 10'. Beperkingen zoals niet mogen roken, de urine controles, de medicatie en tenslotte het kamerprogramma bezorgde hem veel stress en strijd. Die opstapeling was voor hem uiteindelijk de reden voor de klacht.

5. Standpunt van verweerster

Vanaf 3 februari 2023 is klager opgenomen op basis van artikel 14a Sr (bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke veroordeling). Verweerster geeft aan dat klager vanaf de opname ambivalent is over zijn motivatie om zich aan de behandelvoorwaarden te houden en zegt hij regelmatig dat niet te doen.

Klager weigert vervolgens herhaaldelijk urine controles en medicatie en raakt hij geregeld geagiteerd, hetgeen leidt tot beledigingen, scheldpartijen, negeren of diskwalificeren van behandelaren en overig personeel.

Nadat hij op 11 februari 2023 positief testte op Corona diende klager in isolatie te verblijven. Op 16 februari 2023 raakte klager dermate geïrriteerd over een andere dan door hem verwachtte einddatum van die isolatie, waardoor hij op die dag in toenemende mate dreigend en boos werd en personeel bleef uitschelden. Ook kwam hij ondanks de Corona-isolatie de afdeling op, nam een dreigende houding aan en had een verwilderde blik in zijn ogen. Hij liep scheldend en dreigend de keuken in en op zijn kamer gooide hij met spullen. Hij sloeg met zijn hand op het raam voor het luik van zijn kamer.

Nadat verweerster met klager in gesprek ging, bleef hij dreigen en diskwalificeren, onder andere door te roepen dat *'jullie allemaal de kanker mogen krijgen met uitzaaingen en jullie familie ook'* en door te roepen dat *'jullie vanaf nu een hele andere versie van mij gaan zien, ik ga mij nu net zo gedragen als in het begin van de opname'*.

Ter voorkoming van de verstoring van de orde en de veiligheid op de afdeling is toen de beslissing genomen tot het opleggen van een open kamerprogramma als minst ingrijpende vorm van beperking. Gelet op het voorgaande was dat volgens verweerster proportioneel.

Het open kamerprogramma is daarna dagelijks geëvalueerd en ook feitelijk al na enkele dagen (op 20 februari 2023) met groepsmomenten uitgebreid, waarna het op 23 februari 2023 definitief is beëindigd.

Omdat ook aan alle criteria van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid is voldaan, is verweerster van mening dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

Klager is opgenomen op afdeling Volte 2D, onderdeel van De Woenselse Poort, in het kader van de opgelegde bijzondere voorwaarde in verband met een voorwaardelijke gevangenisstraf (art. 14 Sr). Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis, is op grond van artikel 9:1 Wvggz de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 Wvggz kan indienen.

Klager klaagt over de beslissing op grond van artikel 9:9 Wvggz om hem verplichte behandeling te verlenen in de vorm van het beperken van zijn recht op bewegingsvrijheid in en rondom de accommodatie door middel van het opleggen van een open kamerprogramma.

Op grond van artikel 10:3 onder x van de Wvggz kan klager over een beslissing over de uitvoering van verplichte behandeling een klacht indienen bij de klachtencommissie.

De klachtencommissie is bevoegd om de klacht van klager te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De klachtencommissie verklaart de klacht ongegrond. De klachtencommissie is van oordeel dat verweerster op goede gronden kon beslissen tot het toepassen van verplichte behandeling in de vorm van een open kamerprogramma op grond van artikel 9:9 lid 2 Wvggz ter voorkoming van de verstoring van de orde of de veiligheid in de accommodatie.

Klager heeft immers onbetwist op de dagen direct voorafgaand aan de opgelegde beperking op 17 februari 2023:

- a. zich niet aan de behandelvoorwaarden gehouden;
- b. medicatie geweigerd;
- c. personeel en behandelaren uitgescholden, onder andere voor NSB'ers;
- d. dreigend en boos personeel en behandelaren toegewenst dat zij *'kanker met uitzaaiingen konden krijgen en hun familie ook'*;
- e. ondanks Corona-isolatie de isolatievoorschriften genegeerd en is daarbij de afdeling opgelopen waarmee hij anderen in besmettingsgevaar gebracht;
- f. aanhoudend gescholden en is tierend de keuken ingelopen;
- g. op zijn kamer met spullen gegooid; en
- h. op het raam van het luik van zijn kamerdeur geslagen.

De klachtencommissie is aldus van oordeel dat sprake was van een aanhoudende gevaar zettende en intimiderende situatie die rechtvaardigde dat als ordemaatregel aan klager een open kamerprogramma werd opgelegd.

Omdat bovendien de minst vergaande beperking aan klager is opgelegd, die dagelijks werd geëvalueerd en beoordeeld en vervolgens ook weer na enkele dagen werd opgeheven, is de klachtencommissie van oordeel dat ook aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid is voldaan. De klachtencommissie stelt vast dat verweerster daarbij op alle onderdelen zorgvuldig en adequaat heeft gehandeld en dat ook alle formaliteiten correct in acht zijn genomen (beoordeling gezondheidstoestand, wilsbekwaamheid, uitreiken mededelingsformulier en toezenden kopie aan advocaat).

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de beslissing van 17 februari 2023 om aan klager verplichte behandeling te verlenen in de vorm van het beperken van zijn recht op bewegingsvrijheid in en rondom de accommodatie door middel van het opleggen van een open kamerprogramma; **ONGEGROND.**

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 9 maart 2023 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. dr. XXXX, voorzitter, en de leden de heer XXXX, psychiater, en de heer XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.